

Cronica TV

ROMONDENIA

Benone NEAGOE
benoneagoe@presamil.ro

Aparent, nimic mai simplu decât să imiți pe cineva. Îi studiezi gesturile și ticurile. Exercițiul imitației la televiziune este obicei vechi. Dacă ești actor de meserie, nu întâmpini probleme. Iar succesul la public nu întârzie. Acum 20-30 de ani, cântărețul Cristian Popescu îl imita perfect pe Dem Rădulescu și pe alți actori de prim-plan.

Pentru marile televiziuni din România, divertismentul nu este o glumă. Date reci, statistici și analize lipsite de umor stau în spatele deciziilor de a produce astfel de emisiuni.

Pentru că mitocănia, prostul gust, subcultura, falsele valori și multe altele se îngheșuie peste tot în jurul nostru, ne rânjesc din mașini luxoase, ne invadează spațiul vital, românul apelează ca întotdeauna la unica și ultima armă eficientă: hazul de necaz, umorul cu care a rezistat tuturor timpurilor.

Zeci de personaje, printre care Gigi Becali, Andreea Marin, Mihaela Rădulescu, Oana Zăvoranu, Mihaela Tatu, Ion Iliescu, Emil Constantinescu, Traian Băsescu, Vanghelie, Adrian Năstase, Sergiu Nicolaescu, Prigoană și Adriana Bahmuțean, Bănel Nicolici, Urania, Iri și Monica, apar într-o lumină teribil de amuzantă. Cu sau fără voia lor, acestea au devenit vedetele incontestabile ale unui show de comedie, transmis marțea, de la ora 20.00, pe Prima TV. Nu este vorba de *Cronica Cârcotașilor*, ci de *Mondenii*.

Formatul îi aparține lui Christoph Buerge, directorul postului. Pornind de la ideea lui, Casa de producție *Paprika Entertainment* a reușit poate cel mai bun proiect de satiră și umor din peisajul de divertisment din România.

Originalitatea emisiunilor le aduce realizatorilor cote bune de audiență și popularitate. Pentru că la modelele reale ei vin cu un plus de ficțiune și o doză puternică de umor. Nu folosesc instrumente facile pentru a impresiona. Sunt actori profesioniști, fac împreună textele și le iese bine ceea ce fac.

Cei patru, Mihai Bendeac, Mirela Zeta, Dragoș Stoica și Andreea Gramoșteanu, sunt la fel de în formă ca și anul trecut, când au revoluționat piața emisiunii de divertisment. Ei nu iartă pe nimeni. La fel de cunoscuți ca și personajele pe care le imită, *mondennii* îl pot face să rădă până și pe Benny Hill. Umorul lor este o sabie de cauciuc – permite să înțepi fără să curgă sânge.

Episoadele serialului se desfășoară în cascade, având ca punct central personaje fixe, discrete, momente esențiale din viața *romondenilor*. *Romonden* este numele locului în care oamenii își depășesc cu ușurință condiția, tărâmul în care orice este posibil. Bani, mașini scumpe, vile luxoase, kitschul, stridentele, egocentrism, vedetism, sunt cuvintele-cheie ce caracterizează *Romondenia* și pe locuitorii ei.

Realizatorii emisiunii ne promit o nouă oră de haz și parodie, marțea viitoare. Ce bine că știu.

Fiecare creație e un univers autonom



Benone NEAGOE

Se numește **Eugen Iliu**. Este direct și prietenos. L-am cunoscut în anii din urmă bogați în întâmplări. M-a uimit de la prima sa expoziție dezinvoltura imaginilor desfășurate pe simeze. Tânărul artist nu era bântuit nici de orgolii, nici de prejudecăți. O mică lume alcătuită din nostalgii și bucurii gata să fie împărțite se deschidea în fața ochilor mei. Migăloase, pânzele lui sunt acompaniate de o cromatică remarcabilă prin rafinament.

Am scris despre el și am rămas în bune relații. Ne întâlnim, uneori, în diferite împrejurări legate de profesiile noastre.

L-am revăzut săptămâna trecută pe simezele Galeriilor de Artă aparținând Palatului Cercului Militar, poate cel mai extins, mai luminos și mai bine amenajat perimetru expozițional al Capitalei. Un număr de 50 de lucrări de pictură și sculptură selectată din creația ultimilor

ani decupează secvențe dintr-o lume mirifică. Un vernisaj la care i-au fost aproape criticul de artă Corneliu Antim, care a glosat pe tema lucrărilor sale, apreciindu-le ca fiind excepționale, Valentin Tănase, directorul Studioului de Arte Plastice al Ministerului Apărării, impresionat de respectul pentru meșteșug al lui Eugen Iliu, un exemplu cu adevărat definitoriu al maturității sale artistice, colegi de breaslă, prieteni, iubitori de frumos.

Lucrările sale se găsesc astăzi în muzee și colecții particulare din România, SUA, Italia, Olanda, Germania, Franța, Spania, Turcia și Japonia.

– Cum v-ați apropiat de pictură?

– Te naști cu apucătură, cum zicea Caragiale. Desenez de când mă știu. Aveam tot timpul un desen la gazeta de perete a școlii. Am luat desenul în serios și aveam să aflui mai târziu că este baza fundamentului temeliei artelor plastice.

– Ce profesori v-au orientat și susținut?

– Important în calea devenirii artistice este să cunoști oameni de calitate care să te susțină și să îți direcționeze eforturile, să îți recomande din mii de cărți pe acelea care merită a fi citite, și să te cizeleze delicat, fără să te jignească, fără să te facă să te simți complexat. Este consacrată expresia: *La umbra marilor stejari nu crește iarba*, dar în cazul meu nu este așa. Am lucrat întotdeauna în umbra și vecinătatea monștrilor sacri, mi-am forțat întotdeauna limitele și asta mi se pare a fi esențial. Înțeleg că îmi cereți să îi numesc pe cei ce m-au orientat și susținut. Ar fi o listă lungă și sigur aș nedreptăți pe cineva stabilind o ierarhie. Eu nu le-aș spune profesori ci, mai degrabă, prieteni. M-au învățat din prietenie tot ce au considerat că este necesar să știu. Mi-au adus, pe vremea lui Ceaușescu, teancuri de reviste, pliante, cataloage de expoziții pentru ca în felul acesta să mă pot racorda la fenomenul artistic contemporan. M-am mutat în București ca să le fiu aproape, să îmi pot continua ucenicia la propriu, în atelier, cot la cot cu maestrul, conștient fiind de faptul că arta nu se poate învăța la facultate decât la nivel teoretic. Or, eu aveam nevoie de practică.

– Ce amintiri frumoase aveți despre începuturile carierei dumneavoastră artistice?

– O noapte la un *pahar de vorbe* cu maestrul Sabin Bălașa, înainte de prima expoziție personală la București. Am învățat atunci cât alții într-o viață. Chiar dacă sună deplasat, *in vino veritas!*

– Care au fost etapele afirmării?

– Fiecare expoziție personală a fost o treaptă spre maturitate.

– Ați obținut premii sau distincții în domeniu?

– Multe, atâta timp cât am fost considerat amator. Din momentul

intrării în Uniunea Artiștilor Plastici din România, nimic. Am fost amărât până în ziua când maestrul Marcel Chirnoagă mi-a zis cu un umor ce masca înțelepciunea vârstei: *Cine n-are dușmani, nu-i face pielea doi bani...*

– Au fost și momente dificile?

– Dominanta cromatică în lucrările mele de pictură fiind

– Mi-e greu să mă hotărâsc, fiecare perioadă de creație având corespondent cromatic, stilistic, de idee, cu unul din multele sertare de categorisire a istoriei artelor. Cert este că originea greco-latină, europocentrismul, mi-au marcat și încă îmi influențează la nivel conceptual creația.

– Linii, forme, culoare. Ce rol joacă ele în ansamblul compozițional?



Foto: Eugen Mihai

rece, marea majoritate a culorilor sunt radioactive: violeturile, albastrurile, gelurile, acizii de la gravură ajung direct în plămâni, praful de marmură provoacă silicoză. În pofida acestor fapte, muza a rămas vie, dar sănătatea...

– Pentru cine pictați?

– Arta este ca o scrisoare cu destinatar și expeditor. Te adresezi unui anumit segment de public, într-un limbaj accesibil lui. Nu cred în libertatea de exprimare a artistului. De totdeauna, artistul a lucrat pentru comanditar. La fel fac și eu – foarte rar pictez pentru mine și adun aceste lucrări, și mai pun de-o expoziție.

– Ce stil preferați?

– Linia este esențială, desenul fiind, așa cum am mai spus, structura de rezistență a oricărei construcții artistice. Forma este indispensabilă în sculptură, însă în pictură sunt nepermise diferențierile de tip formă-conținut. Culoarea se învață.

– Spuneți-mi o pictură care vă reprezintă și în care vă regăsiți.

– Fiecare creație este un univers autonom, și există un liant între toate, o conexiune, care mă împiedică să aleg.

– Sculptura, gravura sunt alte moduri ale dumneavoastră de exprimare plastică.

– Mi se pare normală provocarea. Se completează reciproc.



– Ce credeți că vă diferențiază de ceilalți artiști plastici?

– Modul de abordare ordonat, disciplinat – gest reflex al spiritului cazon. Am rezolvat o mare dilemă: am făcut compatibile arta cu subordona-re.

– Sunteți maestru militar și artist plastic. Cât timp alocați pentru fiecare?

– După cum devine cazul.

– Unde există valoare, există și apreciere. Specialiștii din mediul militar v-au înțeles și sprijinit pasiunea pentru artă?

– Dacă prin specialiști înțelegeți Studioul de Artă Plastică al Armatei, atunci răspunsul este da.

– O carieră artistică implică sacrificii?

– Mi-am uitat într-o dimineață cheile acasă. M-am întors din drum, mi-a deschis soția și am intrat într-o

casă străină. Ce era schimbat? Vedeam după multă vreme cum arată locuința mea la lumină zilei, între timp răsărise soarele. Plec noaptea, ajung acasă noaptea.

– Câte expoziții personale și de grup ați avut?

– De grup, multe, personale, nouă.

– Ce importanță acordăți întâlnirii cu publicul?

– Publicul avizat este oarecum tolerant. Criticii de specialitate sunt problema. La ultima expoziție personală am avut emoții fantastice, pentru că era vernisată de criticul de artă Corneliu Antim.

– Ce vă propuneți să mai faceți în viitor?

– Să îmi văd de treabă.